

Proje Ana Alanı :Değerler Eğitimi
Proje Tematik Alanı :Değerler Eğitimi
Proje Adı (Başlığı) : “DİJİTAL KOÇUM”

ÖZET

Tarım Devrimi ve Sanayi Devrimi'nden sonra, insanlığı etkileyen en önemli değişimlerden biri olarak teknolojik/dijital dönüşüm kabul edilmektedir. Bilgi iletişim teknolojilerinin kullanımının yaygınlaşmasıyla sanal ortam hızla günlük hayatın içine girmiş ve hayatımızda yeni bir kültür oluşmaya başlamıştır. Yaşadığımız dijital çağda, sanal gerçekliğe aşina olan ve yabancı kalanlar arasında mesafe gittikçe açılmaktadır. Bu durum yaşadığımız toplumda dijital bölünmeye yol açmaktadır. Prensky, dijital medya araçlarına aşina olanlarla olmayanları dijital yerliler ve dijital göçmenler olarak ikiye ayırmıştır. Bu projenin amacı dijital çağa ayak uydurmada zorlanan bireylere (dijital göçmenlere) dijital yerliler tarafından koçluk yapılarak yeni çağa dijital anlamda ayak uydurmaları için yardımcı olmaktır. Bu amaçla aynı mahallede oturan dijital göçmen “10 adet” komşuya projede yer alan dijital yerli iki lise öğrencisi tarafından en çok ihtiyaç duydukları alanlarda belli başlı dijital uygulamaları kullanmaları için koçluk yapılmasıdır. Yapılan dijital koçluk neticesinde dijital yerlilerin artık bu uygulamalardan haberdar oldukları ve önemli bir kısmının da bu uygulamaları rahatlıkla kullandıkları görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Dijital yerli, dijital göçmen, dijital kültür, dijital koçluk, yardımlaşma

AMAÇ

Bu projenin amacı günümüz teknolojik araçlarını ve interneti kullanmakta zorluk çeken ve adapte olamayan dijital göçmenlere en çok ihtiyaç duydukları çevrimiçi platformları ve uygulamaları rahatlıkla kullanmaları için dijital yerli öğrencilerin rehberlik etmesi ve dijital göçmenlerin teknoloji çağına ayak uydurmalarının sağlanmasıdır.

GİRİŞ

Gelişen teknoloji, toplumsal yapıdaki değişimler ve bu değişimlere bağlı olarak değer yargıları da farklılaşmaktadır. Son dönemde artan benmerkezci yaklaşım, adaletsizlik, aile yapısındaki bozulmalar kişileri, toplumları ve hatta tüm insanlığı tehdit etmektedir. Tüm bunlar değerlerin yaşantımız dışına itilmesine sebep olmakta ve değer eğitime olan gereksinimimizi arttırmaktadır. Hayat boyu devam eden değer kazanma/kazandırma süreçlerine “değerler eğitimi” denilmektedir (Tulunay Ateş, 2017). Bu değerlerin başında da yardımlaşma gelmektedir. Yardımlaşma, muhtaç olan bir kişinin ihtiyacını giderecek şekilde durumuna yarar sağlamaktır (Aşur, 2000). İnsanların maddi ve manevi sahip olduğu nimetleri, karşılık beklemeden başkalarıyla paylaşması demektir (Tarhan, 2014).

Ülkemizde değerler eğitiminin bir parçası olan yardımlaşma ile ilgili pek çok çalışma yapılmıştır; ancak bu çalışmaların çoğunun maddi alanlarda yapıldığı anlaşılmaktadır. Maddi desteğin olmadığı manevi yardımlaşma ve dayanışma örneklerine daha az rastlanmaktadır. Bu projede herhangi bir ekonomik gelire sahip olmayan öğrenciler bir yardımlaşma ve dayanışma örneği sergilemek için yola çıkmış ve en iyi hakim oldukları alanla ilgili bir rehberlik çalışması yürütmeye karar vermişlerdir. Prensky (2001) tarafından doğum tarihleri baz alındığında (1980 sonrası doğanlar) dijital yerli olarak tanımlanan öğrenciler yine doğum

tarihleri baz alındığında(1980 öncesi doğanlar) dijital göçmen olarak tanımlanan yetişkinlere dijital araçların etkin kullanımı ile koçluk yapmışlardır. Çalışma bu yönüyle daha önce benzer bir çalışma yapılmamış olması sebebiyle özgünlük kazanmaktadır.

YÖNTEM

Çalışma Grubu

Çalışma grubu, 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde, Tunceli Anadolu Lisesi'nde öğrenim gören iki lise öğrencisinden oluşmaktadır. Projede yer alan iki lise öğrencisi yaşadıkları mahalleden 10 adet gönüllü (5 adet kadın,5 adet erkek) dijital göçmen ile irtibata geçmiş ve onlara dijital koçluk yapmıştır.

Materyal

Akıllı telefon

İnternet

Metod

Bu çalışmada yer alan 2 öğrenciden her biri kendi yaşadıkları mahallelerde ikamet eden erkek ve kadın dijital göçmenlerle çalışmak üzere iki ayrı gruba ayrılmıştır. Her iki öğrenci öncelikle katılımcılarla gönüllülük esasına dayalı bir ön çalışma yapmış ve dijital araç kullanan katılımcıların en çok zorlandıkları uygulamaları belirlemişlerdir. Bu uygulamaların kullanımındaki zorluklar her katılımcı için farklılık göstermiştir. Bazı katılımcıların bazı uygulamalardan haberdar dahi olmadığı tespit edilmiştir. Çalışmada her katılımcı için bir ihtiyaç listesi belirlenmiş ve bu listeye göre katılımcıların kullanacakları uygulamalar telefonlara yüklenerek uygulamaların nasıl kullanılacağına dair öğrenciler tarafından rehberlik edilmiştir. Uygulamaları kullanmakta zorluk çeken katılımcılar için ise bir telefon numarası paylaşarak ihtiyaç duydukları zaman soru sormaları ve destek almaları sağlanmıştır. Tablo 1'de tüm katılımcılara ait ihtiyaç listeleri ve bu ihtiyaçlara uygun mobil uygulamalar listelenmiştir.

Sıra No	Adı Soyadı	Cinsiyeti	İhtiyaç	Yapılan işlem
1	Su** Ka** Yaş: 59 Moğultay mah.	Kadın	Yurt dışında yaşayan iki kız kardeşiyle aynı anda görüntülü konuşmak istemiştir.	"Whatsapp" uygulaması yüklenmiş ve çoklu görüntülü arama yöntemi öğretilmiştir.
2	As** P** Yaş: 59 Moğultay mah.	Kadın	Pandemi döneminde online mutfak alışverişi yapmak istemiş ancak başaramamıştır.	"A101" mobil uygulaması yüklenmiş ve çevrim içi sipariş verme yöntemi öğretilmiştir.
3	Ay** Ay** Yaş: 54 Atatürk Mah.	Kadın	Türkü dinlemeyi çok sevdiğini söylemiş ve sevdiği türkülerin sıra ile çalınmasını istemiştir.	"Spotify" uygulaması yüklenmiş ve sevdiği sanatçıların eserlerinden çalma listesi oluşturma işlemi öğretilmiştir.
4	Zü** Ya** Yaş:56 Atatürk Mah.	Kadın	Şehir dışında yaşayan üniversite öğrencisi yeğenine harçlık göndermek istemiştir.	"Ziraat Mobil" uygulaması yüklenmiş ve EFT yöntemi ile para gönderme işlemi öğretilmiştir.
5	Yı** Ta** Yaş: 54 Moğultay mah.	Kadın	Çevrim içi alışveriş yapmayı öğrenmek istemiştir.	"Trendyol" uygulaması yüklenmiş ve kullanımı öğretilmiştir.
6	Me**A** Ça** Yaş: 70 Çarşı mah.	Erkek	Faturalarını kurumlara gitmeden ödemeyi öğrenmek istemiştir.	"Ziraat Mobil" uygulaması yüklenmiş ve fatura ödeme işlemi öğretilmiştir.
7	Ke** Ya** Yaş: 55 Atatürk mah.	Erkek	Arabasının trafik ödemelerini (ceza, vergi, ogs ve hgs) ödemek istemiştir.	"Mobil Deniz" uygulaması yüklenmiş ve kullanım yöntemi öğretilmiştir.
8	Ha** Po** Yaş:61 Moğultay mah.	Erkek	Her ay gelirinin bir kısmı ile gram altın almak istemiştir.	"Ziraat Mobil" uygulaması yüklenmiş ve her ay yatırım araçlarının nasıl satın alınacağı gösterilmiştir.
9	Hı**Ta** Yaş:58 Atatürk mah.	Erkek	Acentaya gitmeden uçak bileti almayı öğrenmek istemiştir.	"Obilet" uygulaması yüklenmiş ve otobüs ve uçak bileti alma işlemi öğretilmiştir.
10	Öz** Ya** Yaş:50 Atatürk mah.	Erkek	Kronik rahatsızlığı olduğu için hastaneden çevrimiçi randevu almayı öğrenmek istemiştir.	"MHRS" ve "E-nabız" uygulaması telefonuna yüklenmiş ve kullanımı öğretilmiştir.

Tablo 1: Katılımcılara ait bilgiler ve ihtiyaç duydukları uygulamalar

PROJE İŞ-ZAMAN ÇİZELGESİ

İşin Tanımı	AYLAR									
	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak
Literatür Taraması							X			
Arazi Çalışması										
Verilerin Toplanması ve Analizi							X	X		
Proje Raporu Yazımı								X	X	

BULGULAR

Yapılan çalışmalar neticesinde dijital göçmenlerin mobil uygulamaların çoğundan habersiz oldukları tespit edilmiş ancak ihtiyaçlarını karşılayan uygulamaları kullandıkça bu uygulamaların sağladığı konfordan oldukça memnun oldukları gözlenmiştir. İlk etapta sadece temel ihtiyaçlarını karşılamak için uygulama talep eden dijital göçmenler farklı uygulamalardan haberdar oldukça bu uygulamalara da merak ve ilgi duymaya başlamış ve bunlarla ilgili de taleplerde bulunmuşlardır. Örneğin telefonuna sadece müzik dinlemek için “spotify” yükleyen bir katılımcı mobil bankacılık ilgili bilgilendirildiğinde bu olanaktan da yararlanmak istemiştir. Tüm katılımcılara talepleri olmamasına rağmen sanal ortamlarda hareket ederken temkinli olmaları ilgili bilgilendirme çalışmaları yapılmış ve katılımcıların bu uyarılardan çok memnun kaldıkları görülmüştür. Katılımcılarla ilgili bir diğer tespit ise herhangi bir uygulamayı ilk defa kullandıklarında zorluk çekmeleri ancak sonraki kullanımlarda pratik kazanmalarındır. Bu proje ile ilgili en önemli bulgu ise yapılan işin teknik detaylarından ziyade katılımcıların dijital yerlilerin kendileri ile ilgili bir çalışma hazırlamaları, kendilerini önemsemeleri ve kendilerine karşı sergiledikleri sabırlı ve sevecen tavır olduğunu söylemeleridir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Günümüz teknolojileri ile hayata başlamış, hayatının merkezinde çevrim-içi ortamların ve yeni teknolojilerin yer aldığı tüm günlük işlerini teknoloji ile yürüten 21.yy gençlerinin genel olarak ben merkezci olduğu ve yetişkin bireylerle iletişim kurmakta zorlandığı artık geniş çevreler tarafından kabul gören üzücü bir gerçektir (Bilgiç, Duman, Seferoğlu, 2011). Bu projede durumun tersine döndüğü dijital yerli öğrencilerin gerçek bir yardımlaşma örneği sergiledikleri ve nesiller arası iletişim bağının tekrar kurulması için önemli bir adım olduğu gözlenmiştir.

ÖNERİLER

Bu projede sadece 2 öğrenci ve 10 gönüllü birey yer almıştır. Katılımcıların memnuniyeti göz önüne alındığında projenin tüm okul öğrencilerini kapsaması ve her mahallede en az bir dijital koçun bulunması yoluyla projenin genişletilmesi, toplumsal yardımlaşma ve dayanışma için ciddi katkı sağlanacaktır.

KAYNAKLAR

- Bilgiç, H.D., Duman, D., Seferoğlu, S.S.(2011). Dijital Yerlilerin Özellikleri ve Çevrim içi Ortamların Tasarlanmasındaki Etkileri. *Akademik Bilişim'11 - XIII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri 2 - 4 Şubat 2011 İnönü Üniversitesi, Malatya*
- Bin-Aşur, M. T. (2000). İslam, insan ve toplum felsefesi (V. Akyüz, çev.). *İstanbul: Rağbet Yayınları*.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. *On the Horizon*, 9(5), 1–6.
- Tarhan, N. (2014). Güzel insan modeli. İstanbul: *Timaş Yayınları*.
- Tulunay Ateş, Ö.(2017). Türkiye’de Değerler Eğitimi Uygulamalarının Öğrencilere Kazandırılması İstenen Olumlu Özellikler Üzerindeki Etkisi. *Değerler Eğitimi Dergisi Cilt 15*, No. 34, 41-60.

EKLER



Ek 1: Dijital koçluk uygulamaları

**2204A LİSE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASI
"DİJİTAL KOÇUM" PROJESİNE KATILIM ve VERİ PAYLAŞMA İZİN BELGESİ**

Tunceli Anadolu Lisesi öğrencilerinden Doğasu Müc ve Havin Deniz YAVUZ'un hazırlayıp biyoloji öğretmeni Sevinç NARİN GÜLEN'in danışmanlık yaptığı "Dijital Koçum" adlı 2204A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması başvuru projesi kapsamında adım, soyadım, yaşım, ikamet bilgilerim ve fotoğraflarımın kullanılmasına izin veriyorum.


Sukan KAR

**2204A LİSE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASI
"DİJİTAL KOÇUM" PROJESİNE KATILIM ve VERİ PAYLAŞMA İZİN BELGESİ**

Tunceli Anadolu Lisesi öğrencilerinden Doğasu Müc ve Havin Deniz YAVUZ'un hazırlayıp biyoloji öğretmeni Sevinç NARİN GÜLEN'in danışmanlık yaptığı "Dijital Koçum" adlı 2204A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması başvuru projesi kapsamında adım, soyadım, yaşım, ikamet bilgilerim ve fotoğraflarımın kullanılmasına izin veriyorum.


Aysel AYTAÇ

**2204A LİSE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASI
"DİJİTAL KOÇUM" PROJESİNE KATILIM ve VERİ PAYLAŞMA İZİN BELGESİ**

Tunceli Anadolu Lisesi öğrencilerinden Doğasu Müc ve Havin Deniz YAVUZ'un hazırlayıp biyoloji öğretmeni Sevinç NARİN GÜLEN'in danışmanlık yaptığı "Dijital Koçum" adlı 2204A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması başvuru projesi kapsamında adım, soyadım, yaşım, ikamet bilgilerim ve fotoğraflarımın kullanılmasına izin veriyorum.


Zülfiye YAVUZ

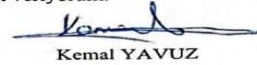
**2204A LİSE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASI
"DİJİTAL KOÇUM" PROJESİNE KATILIM ve VERİ PAYLAŞMA İZİN BELGESİ**

Tunceli Anadolu Lisesi öğrencilerinden Doğasu Müc ve Havin Deniz YAVUZ'un hazırlayıp biyoloji öğretmeni Sevinç NARİN GÜLEN'in danışmanlık yaptığı "Dijital Koçum" adlı 2204A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması başvuru projesi kapsamında adım, soyadım, yaşım, ikamet bilgilerim ve fotoğraflarımın kullanılmasına izin veriyorum.


Hıdır TANGOBAY

**2204A LİSE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASI
"DİJİTAL KOÇUM" PROJESİNE KATILIM ve VERİ PAYLAŞMA İZİN BELGESİ**

Tunceli Anadolu Lisesi öğrencilerinden Doğasu Müc ve Havin Deniz YAVUZ'un hazırlayıp biyoloji öğretmeni Sevinç NARİN GÜLEN'in danışmanlık yaptığı "Dijital Koçum" adlı 2204A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması başvuru projesi kapsamında adım, soyadım, yaşım, ikamet bilgilerim ve fotoğraflarımın kullanılmasına izin veriyorum.


Kemal YAVUZ


**2204A LİSE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASI
"DİJİTAL KOÇUM" PROJESİNE KATILIM ve VERİ PAYLAŞMA İZİN BELGESİ**

Tunceli Anadolu Lisesi öğrencilerinden Doğasu Müc ve Havin Deniz YAVUZ'un hazırlayıp biyoloji öğretmeni Sevinç NARİN GÜLEN'in danışmanlık yaptığı "Dijital Koçum" adlı 2204A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması başvuru projesi kapsamında adım, soyadım, yaşım, ikamet bilgilerim ve fotoğraflarımın kullanılmasına izin veriyorum.


Mehmet Ali ÇAKMAK

**2204A LİSE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASI
"DİJİTAL KOÇUM" PROJESİNE KATILIM ve VERİ PAYLAŞMA İZİN BELGESİ**

Tunceli Anadolu Lisesi öğrencilerinden Doğasu Müc ve Havin Deniz YAVUZ'un hazırlayıp biyoloji öğretmeni Sevinç NARİN GÜLEN'in danışmanlık yaptığı "Dijital Koçum" adlı 2204A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması başvuru projesi kapsamında adım, soyadım, yaşım, ikamet bilgilerim ve fotoğraflarımın kullanılmasına izin veriyorum.


Hasan POR

**2204A LİSE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASI
"DİJİTAL KOÇUM" PROJESİNE KATILIM ve VERİ PAYLAŞMA İZİN BELGESİ**

Tunceli Anadolu Lisesi öğrencilerinden Doğasu Müc ve Havin Deniz YAVUZ'un hazırlayıp biyoloji öğretmeni Sevinç NARİN GÜLEN'in danışmanlık yaptığı "Dijital Koçum" adlı 2204A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması başvuru projesi kapsamında adım, soyadım, yaşım, ikamet bilgilerim ve fotoğraflarımın kullanılmasına izin veriyorum.


Yıldız TANGOBAY

**2204A LİSE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASI
"DİJİTAL KOÇUM" PROJESİNE KATILIM ve VERİ PAYLAŞMA İZİN BELGESİ**

Tunceli Anadolu Lisesi öğrencilerinden Doğasu Müc ve Havin Deniz YAVUZ'un hazırlayıp biyoloji öğretmeni Sevinç NARİN GÜLEN'in danışmanlık yaptığı "Dijital Koçum" adlı 2204A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması başvuru projesi kapsamında adım, soyadım, yaşım, ikamet bilgilerim ve fotoğraflarımın kullanılmasına izin veriyorum.


Asiye POR

**2204A LİSE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASI
"DİJİTAL KOÇUM" PROJESİNE KATILIM ve VERİ PAYLAŞMA İZİN BELGESİ**

Tunceli Anadolu Lisesi öğrencilerinden Doğasu Müc ve Havin Deniz YAVUZ'un hazırlayıp biyoloji öğretmeni Sevinç NARİN GÜLEN'in danışmanlık yaptığı "Dijital Koçum" adlı 2204A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması başvuru projesi kapsamında adım, soyadım, yaşım, ikamet bilgilerim ve fotoğraflarımın kullanılmasına izin veriyorum.


Özgür YAĞCI